

«شەرق شامىلى قۇرۇلۇشى» كىتاب نەشر قىلىش تۈرى (281)

“东风工程”图书出版项目之281

سوتسياليستىك جاڭاشا اۋىل - قىستاق قۇرۇ جۈمىندەگى باسلىمدار

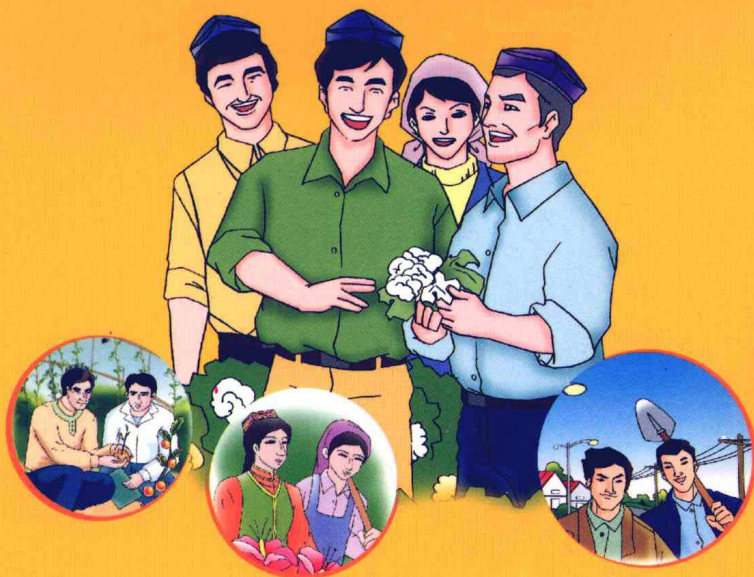
شەكارا رايونغا ماحاببات

(سۆرەتتى تۈسنىك)

— شىنجاڭداغى پارتىيالى كادىرلارنىڭ بۇقارانى اۋقاتتانۇ

جولسنا باستاعاندىغى تۋرالى اڭگىمە

قۇراستىرعان: ليۇ يىن

شىنجاڭ اسەمونەر - فوتو سۆرەت باسپاسى

شىنجاڭ لەكترون دىبىس - كەسكىن باسپاسى

شەكارا رايونغا مەلۇمات

(سۆرەتتى تۈسنىك)

— شىنجاڭدا پارتىيالى كادىرلارنىڭ بۇقارنى اوقاتتانا
جولنا باستالاندى تۇرالى اڭگىمە

قۇراستىرغان: ليۇ يىن

اۋدارغان: جانار بەك كاسىلعايىپ ۇلى

شىنجاڭ اسەمونەر - فوتو سۆرەت باسپاسى

شىنجاڭ ەلەكترون دىبىس - كەسكىن باسپاسى

图书在版编目(CIP)

画说真情倾洒边陲：新疆党员干部带领群众致富的故事：哈萨克文 / 刘寅主编 . 加拿尔别克译 . — 乌鲁木齐：新疆美术摄影出版社：新疆电子音像出版社，2008.7

ISBN 978-7-80744-372-8

I. 画… II. 刘… III. 纪实文学-作品集-中国-当代-哈萨克语（中国少数民族语言） IV. I25

中国版本图书馆 CIP 数据核字（2008）第 108076 号

画说真情倾洒边陲（哈萨克文）

——新疆党员干部带领群众致富的故事

刘寅 主编

加拿尔别克 译

新疆美术摄影出版社

新疆电子音像出版社 出版

（乌鲁木齐市西虹西路 36 号 邮政编码：830000）

新疆新华书店发行 新疆新华印刷厂印刷

787mm × 1092mm 32 开本 3 印张

2008 年 8 月第 1 版 2008 年 8 月第 1 次印刷

印数：1-4100 册

ISBN 978-7-80744-372-8（民文） 定价：10.10 元

جوبالاۋشى: دۇڭ فىڭ
جالپىلاي جوبالاۋشى: چۈ يۋان
مۇقابا جوبالاۋشى: داڭ حۇڭ
سۈرەتتىن سىزغان: لۇڭشىخۇي كارتون فىلىم شەكلى سەرىكتىگى
جاۋاپتى رەداكتور: نازىگۈل جاقىمان قىزى
ۋىسنىس ەتىلگەن رەداكتور: قاھار ەسلامجان ۋلى
جاۋاپتى كوررەكتور: سارا قابدىللا قىزى

شەكارا رايونغا ماحاببات

(سۈرەتتى تۈسنىك)

— شىنجياڭدىلى پارىيالى كادرلارنىڭ بۇقارانى اۋقاتتاتۇ جولىنا باستالغاندىعى تۋرالى اڭگىمە

قۇراستىرغان: ليۋ يىن

اۋداعان: جاناربەك كاسىلعايىپ ۋلى

* * *

شىنجياڭ اسەمونەر – فوتو سۈرەت باسپاسى
شىنجياڭ ەلەكترون دىبىس – كەسكىن باسپاسى باستىردى
(ئۆرىمچى قالاسى باتىس سولتۇستىك داڭغىل 36 – اۋلا. پوچتا نومۇرى: 830000)

شىنجياڭ شىنخۇا كىتاپ دۇكەنى تاراتتى

شىنجياڭ شىنخۇا باسپا زاۋودىندا باسلىدى

فورماتى: 787mm × 1092mm، 1/32 باسپا تاباغى: 3

2008 – جىل تامىز 1 – باسلىمى

2008 – جىل تامىز 1 – باسپاسى

تىراجى: 4 100 — 1

ISBN 978 – 7 – 80744 – 372 – 8

باغاسى: 10.10 يۋان

الغى ءسوز

«شغس جەلى يىنجەنەرياسى» — مەملەكەت پەن اۆتونوميالى رايون ءبىر تۇتاس جوسپارلاپ، اۆتونوميالى رايوندىق باسپا ءسوز مەكەمەسى اتقارۋعا ورنالاستىرعان، حالق جونىنەن اسا يگىلىكتى يىنجەنەريا. مۇنداعى باستى مىندەت — اقپارات باسپا ءسوز ارقىلى بۇكىل شىنجياڭداعى ءار ۇلت ەگىشى — مالشيلارعا عىلىم — تەحنىكا بىلىمدەرىن جالپىلاستىرۋ، ولارعا وزىق مادەنيەت تاراتۋ ءسويتىپ، ءار ۇلت ەگىشى — مالشيلاردىڭ عىلىم — تەحنىكا بىلىمدەرىن ۇيرەنۋى، ساپالارىن جوعارىلاتۋى، ولاردى كەدەيلىكتەن قۇتىلدىرىپ، دوڭگەلەك داۋلەتتى ورەگە جەتكىزۋ جونىندە اقپارات — باسپا ءسوزدىڭ الەۋمەتتىك قىزمەت وتەۋ جۇيەسىن قۇرۋ بولىپ تابىلادى.

بۇكىل شىنجياڭداعى «سان مىڭداعان اۋىل — قىستاققا» كەتەپ، دىبىس — كەسكىن بۇيىمدارىن جەتكىزۋدىڭ ءوزى «شغس جەلى يىنجەنەرياسىنىڭ» ماڭىزدى ويەكتىلەرىنىڭ ءبىرى. وسى ويەكتىدە سوتسيالىستىك جاڭاشا اۋىل — قىستاق قۇرۋ قۇردى. مىسىنىڭ اياق مىسىن، ورتالىقتىڭ اۋىل شارۋاشلىعى، اۋىل — قىستاق، دىقاندەر قىزمەتى جونىندەگى ورنالاستىرۋىنىڭ ماڭىزدى ءتۈيىنىن وزەك ەتە وتىرىپ، پارتىيانى، وتاندى، سوتسيالىزمىدى ءسۇيۋ جونىندەگى، اۋىل شارۋاشلىعى، اۋىل — قىستاق، دىقاندەر ءۇشىن عىلىم — تەحنىكا جالپىلاستىرۋ جونىندەگى، دەنساۋلىق ساقتاۋ، دەنساۋلىقتى قورعاۋ جونىندەگى، زاڭ جالپىلاستىرۋ جو-نىندەگى، ازامات جاسىنا تولماعاندارعا ارىنالعان يدەيا — ءمورال قۇ-

رىلىسى جونىندەگى قوس ءتىل ۇقتۇى جونىندەگى، ۇلتتاردىڭ ءداستۇرلى وزىق مادەنيەتىن ساۋلەلەندىرۋ جونىندەگى، كوڭىل اشۇ جونىندەگى، سوتسياليستىك جاڭاشا اۋىل - قىستاق قۇرۇ جونىندەگى، دىنگە ماركستىك كوزقاراستى، پارتيانىڭ ۇلت سايا - ساتى مەن ءدىن ساياساتىن جالپىلاستىرۋ جونىندەگى باسلىمدار - دى - مەنە، وسى ون ءتۇر بويىنشا شىعارىلاتىن باسلىمداردى باسپادان شىعارۋ ۇيىمداستىرىلىپ وتىر. وسى باسلىمدارعا ماز - مۇنى جاقتان سوتسياليستىك جاراسىمدى قوعام قۇرۇ، سوتس - ياليستىك جاڭاشا اۋىل - قىستاق قۇرۇ نەگىزگى جەلى، ەگىن - مال شارۋاشلىق رايوندارىندا «ۋندىرىسى وركەندەگەن، تۇرمىس كۇيى جاقسارغان، اۋىل سالتى وركەنيەتتى، قىستاق كوركى رەتتى دە تازا، باسقارۋى دەموكراتيالى» ورەگە جەتۋ نىسانا، «ەگىن - مال شارۋاشلىعىمەن، ەگىن - مال شارۋاشلىعى رايوندارىمەن، ەگىنشى - مالشىلارمەن ەتەنە بولۇ» ماقسات، ءار ۇلت ەگىنشى - مالشىلاردىڭ وقىپ تۇسىنە الۋى، ۇيرەنىپ بىلە الۋى، يىگىلىگىنە جاراتا الۋى پرىنسىپ ەتىلدى، بۇل كىتاپتاردىڭ ءتىلىنىڭ قاراپا - يىم، مازمۇنىنىڭ ۇعىنىقتى بولۇنا قۇلىشىنىس جاسالدى، تەكىستكە سۇرەت قوسا بەرىلدى، دىبىس تاسپاسى دايىندالدى، ءسويتىپ، كىتاپتاردىڭ عىلمىلىلىعى، قولدانىلمالىلىعى، ءبىلىم بەرگىشتىگى جانە قىزىقتىلىعى كورنەكتىلەندىرىلىپ، جاڭا تەحنىكا، جاڭاشا كوزقاراس، جاڭا ءبىلىم ارقىلى ءار ۇلت ەگىنشى - مالشىلاردىڭ جاڭاشا ويلاۋىنا، تىڭ ءورس اشۇنا، كوز اياسىن كەڭەيتۋىنە شاپىت بەرىلدى جانە كۇش سالىندى.

ءار ۇلت ەگىنشى - مالشىلاردىڭ كىتاپ ساتىپ الۋ، كىتاپ وقۇ قىيىنشىلىعى ماسەلەسىن «شىعىس جەلى يىنجەنەرياسىن» جۇرگىزۋ ارقىلى العاشقى ادىمدا شەشىپ، بۇكىل شىنجياڭداى

ەگىن - مال شارۋاشلىقى رايوندارىن كىتاپپەن، دىبىس - كەس -
كىم بۇيىمدارىمەن قامداۋدىڭ تاپشىلىقى ماسەلەسىن ءونىمدى
تۈردە باسەڭدەتىپ، از ۇلتتاردىڭ تاڭداۋلى باسىلمدارىنىڭ قام -
تىلىم كۈلەمى مەن بىقال كۇشىن اناعۇرلىم كەڭەيتىپ، ءار ۇلت
ەگىنشى - مالشى قاۋىمىن ءونىمدى ارتتىرۋعا، كىرىستى
مولايىتۋعا، عىلمى جولمەن بايۋعا دۇرىس باستاۋ ءۇشىن، ءبىز ولار -
عا اقىلدىق جاقتان ۇتىمدى كۈمەك جاسالۋىن جانە ولار ءۇشىن
رۋحانى كۇش ازىرلەنۋىن تىلەيمىز .

شىجياڭ اقپارات - باسپا ءسوزى بويىنشا «شەخس
جەلى يىنجەنەرياسىنا» جەتەكشىلىك ەتۋ
گرۇپپاسىنىڭ كەڭسەسى

- باس شۇجىدىڭ جاۋاپ ھاتى ۋەزىدىڭ جاڭئالىق جاراتىپ، ھەسەلى
 ھەبەك سىڭىرۋىمىزگە تالى دا شاپىت بەردى.....(1)
- مەنىڭ جۈرەگىم ساھارا دەپ سوعادى.....(7)
- كاكەن قاباي ۋالى قارىزعا بەلشەسىنەن باتقان قىستاقى
 بايىتى.....(12)
- پامىردە سامىلغان قىران.....(21)
- كوكەيىندە ھالقى بار قالاۋلى شۇجى.....(29)
- ھالىققا ۋەزىن ارىغان ازامات.....(37)
- كۈرەسكەر ۋەزى.....(45)
- جاقسى ياچەيكا قىستاقى بايىتى.....(52)
- جاڭا باسشلىق القاسى مادەنيەتتى قىستاق قۇردى.....(59)
- ورتاق بايىغاندا عانا بۈكىل قىستاقىلار تەگىس بايىغان
 ھەسپتەلەدى.....(65)
- پارتىيالى ايەلدەر اۋلا ھەكونوميكاسىن دامىتىپ، كۈپشلىكتى
 اۋقاتتاۋ جولىنا باستادى.....(71)
- مالشىنىڭ جاقسى باسشىسى.....(75)

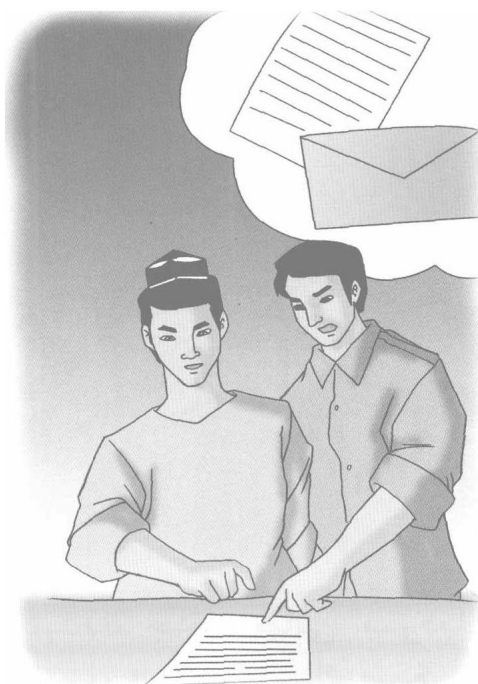

باس شۇجىدىڭ جاۋاپ ھاتى *بىزدىڭ جاڭا - لىق جاراتىپ، ھەلى ھىبەك سىڭىرۋىمىز - گە ئالدى دا شاپىت بەردى

2005 - جىلى 4 - مامىر كۈنى باس شۇجى ھۈججەتتاۋ بايىنغولىن موڭ -
غۇل ئۆتونومىيالى وېلىسى لوپنۇر ئۆدانى شىنچىڭ ئۆلى داشى قىستالى وداق
ياچەيكاسىنىڭ شۇجى مامەت ساۋىر مەن داشى قىستالىندى وداق مۇشەلە -
رەنە جاۋاپ ھات جازدى. ارادا ەكى جىل ۋەتتى، داشى قىستالىندا قانداي
وزگەرىستەر بولدى ەكەن دەشى؟

داشى قىستالىندا بارا قالساڭىز، ماشىنامەن جىرتىلاتىن اتىز جاللاۋىنا
شامىل جانە قاراماي جاتىزىلعان، قالاعا باراتىن قوس جولدىڭ ەكى جالىنا
شىراق ورناتىلىپ، جول جىيەگى كوكوراي شالىنىغا ورنالغان. تۇرعىندار
رايونى، ساۋدا رايونى جانە ئۆل شارۋاشلىق رايونى دەپ ۋىشكە ايسىرىلعان
بۇكىل قىستاقنىڭ بەت - بەينەسىندە وراسان زور وزگەرىس بولغان.

باس شۇجىدىڭ جاۋاپ ھات جازغان جاينى كەلسەك، اسەرلەنگەن قىستاق
 ۋەداق ياچەيكاسىنىڭ شۇجىسى مامەت ساۋىر بىلاي دەيدى: «ھاتىنىدا بىز ۋەداق
 مۇشەلەرى — جاستارغا تارىيە بەرگەن باس شۇجىسى كۈكەيدە ۋەلى مۇراتتى
 ھەستە ساقىتاپ، ۋەنەر — بىلىمدى جالغاستى ۋەيرەنىپ، ھەبەك جاسامپازدىن
 بەلسەنە ۋەرىستەتپ، مادەنيەتتى جاڭا سالتتى باستاماشلىقىپەن دارىپتەپ،
 ۋەلتتار نىتىمەلەن سانالى تۈردە قورعاپ، سوتسىيالىستىك جاڭا ۋەلى —
 قىستاق قۇرۇدى جانە ۋەتەنمىزدىڭ باتىس شەكاراسىدا قايتىلاي ۋەلى ھەڭ.
 ھەك سىڭىرىپ، تىڭ ۋەلىس قوسۇدى ۋەتەندى. ھەكى جىلدان بەرى، ۋەلى
 جاۋاپ ھات بىزدىڭ تەلى دا جاڭالىق جاراتىپ، ھەلى ھەبەك سىڭىرۋىمىز.
 گە شەبىت بەردى».

باس شۇجىنىڭ جاۋابىنى «بىزنىڭ جاقالمىق جاراتىپ، ەسەلى ەنجەك سىڭىرۋىمىزگە تەلى دا شايت بىردى

2005 - جىلى جاۋاپ ھاتتى تاپسىرىپ العان ءارى جاۋاپ ھاتتىڭ رۋىد -
نان اسەرلەنگەن مامەت ساۋىر 117 وداق مۇشەسى - جاستاردى باستاپ
قىستاقىلى تۈرلىشە قۇرىلىس جۇمىسىنا بەلسەنە اتسالىستى. ولاردىڭ بەي -
نەسى جولعا ماي جاتقىزۋ قۇرىلىسىندا، قۇاڭشىلىقپەن كۈرەسىپ، سۇدىڭ
بەيىەرەكەت جەرگە سىڭۋىنەن ساقتانۋ قۇرىلىسىندا، عىلمى تۈردە جۇقپالى
اۋرۋدان ساقتانۋ قىمىلىنىدا كۈرەكتى بولدى. 2005 - جىلى ەگىس قار -
بالاستىعى كەزىندە قۇاڭشىلىقپەن كۈرەسۋدەگى جاستاردىڭ ەكىپىندىلەر دۇ -
يىن قۇرعان وداق ياچەيكاسى سۇ سىڭىرمەۋ توعانىن جوندەۋ، ماشىنامەن
قۇدىق قازۋ جۇمىسىنا قاتىسىپ، «考二» قىنىشلىعى بار كەدەي وتباسىنا
اقشالاي كۈمەك بەرىپ، قىرۋار جاقسى ناقتى بىستەر بىستەدى.

باس شۇجىدىڭ ورتاغا قويغان تالابى مەن ۋەتەنە ساي، قىستاققا قۇ -
 رىلغان اۋىل شارۋاشلىق تەخنىكاسىن جالپىلاستىرۇ مەكتەبى دىققان -
 مالىشلارغا قازىرگى قولدانىلمالى عىلىم - تەخنىكالىق ئىلمىدى جال -
 پىلاستىردى. «جاستار ۋەتەن» پايدالانا بىلگەن قىستاق وداق ياچەيكاسى
 اۋىل شارۋاشلىق عىلىم - تەخنىكاسى كۆرسىن، مادەنىي ئىلمىم
 اسرۇكۆرسىن جانە بۇقارالىق سىپات العان كوڭىل اشۇ قىممىلىن
 ۋەتەنلىرىمىزنىڭ ارقا سۈيەي وتىرىپ بايۇ جولىنا تۈسۈنە كۈمەك -
 تەستى.

وداق مۇشەسى ازات سۆلى بۇل تۇرالى بىلاي دەيدى: «دىقانداز كىرىسىنىڭ ارتۇنا، تۇرمىس كۆيىمىزدىڭ جاقسارۋىنا بايلانستى، مادەنىي تۇرمىسقا بولغان تالاپ تا كۈن سايىن ارتا تۇستى. وداق ياچەيكاسى ھەگىس جۈمىسە - نىڭ ارەدىك ۋاقىتىنان پايدالانا وتىرىپ مادەنىي قىمىلدى جانە ھەتتەك باسە - كەسەن ۋىمىداستىردى، بىرسىپىرا ادام قاتىناسقان بۇل ورتا تىپتەن جاننانا تۇستى. مەنە وسىنداي تۇرلىشە قىمىلغا قاتىناسقان اۋىل ادامدارى - نىڭ بايلانسى كۈشەيدى، سەزىنەتەندەرى دە تەرەڭدەي تۇستى، قىستاقنىڭ قوعامدىق اۋقىمى دا بارغان سايىن جاقساردى. وداق ياچەيكاسى اپتا سايىن وزدىرغان شالەن قىمىلدا وداق مۇشەلەرى دوكلات ەستىپ، كىتاپ و - قىپ، بىيىلەپ دەگەندەيىن ۇزارا پىكىر اۋىستىردى».

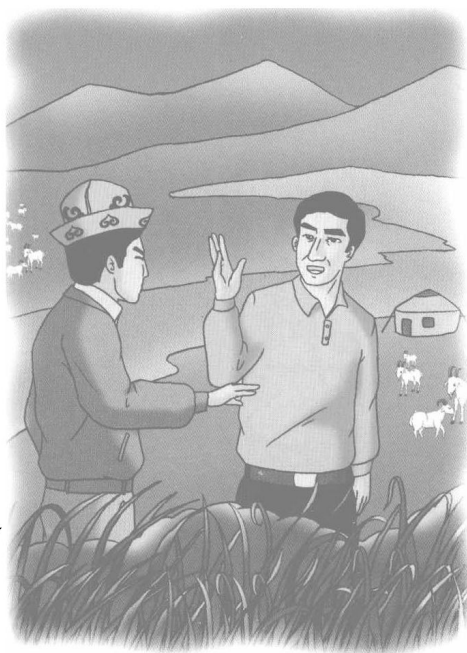

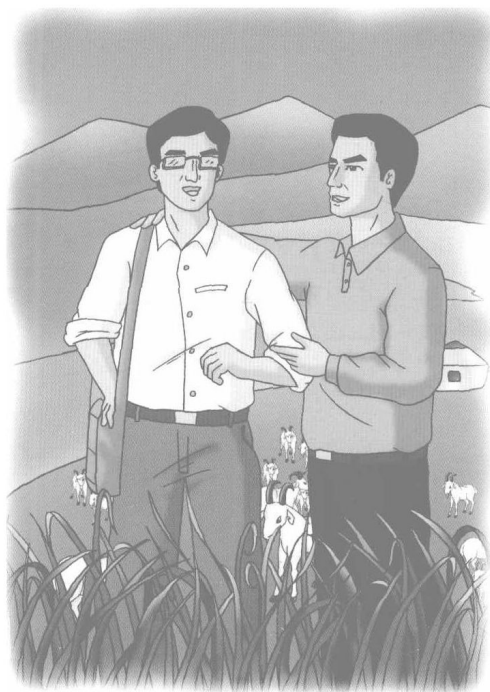

ەكى جىلدىن بەرى 2 مىلليون 380 مىڭ يۋان قارجى قوسقان قىستاق 40 كىلومەتر ۈزىندىقتىلى اتىز سۈيىن ۈنەمدەۋ، سۈدىڭ جەرگە بەيەرەكەت سىڭۈنەن ساققانۇ توغانىن جاسادى، كەيىر ماقتا اتىزدارىندا ماقتا جارغا - عى استىنان سۋارۇ تەنىكاسى جۈزەگە اسىرىلدى. 2005 - جىلى قىستاق - تىڭ كۈللەكتىۋ تازا كىرىسى ۋىر مىلليون 412 مىڭ يۋانغا جەتىپ، وتكەن جىلدىن 337 مىڭ يۋان ارتتى. دىقاندردىڭ ادام باسنا شاققانداى تازا كىرىسى 6973 يۋانغا جەتىپ، وتكەن جىلدىن 704 يۋان ارتتى. وسى جايلى دە مامەت ساۋىر بىلاي دەيدى: «داشى قىستاعىنىڭ بۈگىنگىدەي دامۇعا قول جەتكىزە الۋى - قىستاق پارتىا ياچەيكاسى مەن قىستاق تۇرعىندار كومىتەتى باستالغان بۈكىل قىستاقلى دىقاندارمەن وداق مۇشەلەرنىڭ ور - تاق قۇلىشىنىس جاساعاندىننىڭ جەمىسى. داشى قىستاعىنىڭ جاستارى بولغان بىزدەر باس شۋجىدىڭ تارىيەسىن ەسىمىزدە بەرىك ساقىتاپ، ۋوز اقىل - پاراستىمىزدى ساۋلەلەندىرىپ، داشى قىستاعىن مۇنان دا كورىكتى ەتىپ قۇرىپ شىعۋىمىز كەرەك».

مەنىڭ جۈرەگىم سىلار دەپ سوغاى

بىلە قازاق اۆتونومىيالى وېلىسىنا قاراستى نىلقى اۋدانى كورىكتى دە
كوركەم سىلار سانالغانمەن، ول مەملەكەت دارەجەلى كەدەي اۋدان ەدى.
2003 - جىلدىڭ باس شەنىندە قىستاق تۇرعىندارى مەن بۈكىل پارتىيا
مۇشەلەرىنىڭ ۇسىنىسىمەن سادەن ءسابىت قىستاق پارتىيا ياچەيكاسىنىڭ
شۋجىي بولپ تالايىندالدى. ادام باسىنا شاققاندا جىلدىق كىرىس 800
يۋانغا دا جەتپەيتىن كوپ ساندى قىستاق تۇرعىندارىنىڭ مىناۋ كۈيكى كۈ.
يىن كورگەن سادەن ءسابىت: مالشىنىڭ ەڭ كوكەيتەستى ارمانى — بايۋ
ەكەنن تەرەڭ سەزىندى.

مالشىلاردىڭ تانمىسىنى ئۆسۈرۈدى ماقسات ەتكەن سادەن ەسابىت ۆز اقشاسىن شىعارا وتىرىپ اۋداندىق مال شارۋاشلىق مەكەمەسىندەگى تەخنىكتەردى مالشىلارغا باغىم تەخنىكاسىن ۇيرەتۈگە ۇسىنىس ەتتى، ول تالى دا اۋىلدىق مال دارىگەرلىگى پۈنكتىندەگى دارىگەرلەر مەن بىرلىكتە تاۋ اسىپ، تاس باسىپ ۇجۇرىپ جايلاۋغا كەلىپ، مالشىلاردى قوڭىر سىمىر تۈ- قىمىن جاقسارتۋ قىزمەتىنە بەلسەنە سايكەسۈگە ۇيىمداستىردى جانە جۈ- مىلدىردى. تابانى كۈرەكتەي ەكى جىلغى قۇلىشىنىس ارقىلى مالدى علمىي تۈردە باغۋ سالتى كۈنەس مال شارۋاشلىغى قىستالىنىدا قالىپتاستى. بۇل كۈندەرى قىستاق بويىنشا قولدا بار مال ۇبىر مىللىيون 650 مىڭ باسقا جە- تىپ، تۇقىمى ساپالاندىرىلغان مال ونىڭ 40% نى ۇستادى. وتىراقتاسقان 80% تەن استام مالشى كىمىز ۇيدەن كەڭ دە جايلى قىزىل كەرىپىشتى ۇي- لەرگە كوشىپ كىردى، سەمىيا باس سايىن تەلەۋىزور كورە الاتىن بولدى، 70 تەن اسا مالشى ۇيىنە تەلەفون ورنادى، 2005 - جىلى مالشىلاردىڭ ادام باسنا شاققانداغى تازا كىرىسى 2715 يۋانغا جەتتىپ، اۋەلگى جىلداغىدان 15% ارتتى.